

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Noremburgensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Noremburgæ, 1523

VD16 K 320

42 Qvo Ingenio Bona Qvaedam Laica que ecclesijs, aut alijs religiosis
domibus certis pactionibus vendita sunt, vel hypothecata, ditioni
Ecclesiasticæ subiugari conentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

gulariter personis laicis, vnq̄ distrahi aut vendi possint, & tamen ecclesiastici, nulla cogente necessitate, sed tantū, vt eorum res familiaris reddatur lautior, crescantq̄ census, nunq̄ non cessant, laicorū prædia emptionibus, innumerisq̄ alijs modis ad se pellicere, si qua tandem sit possibile via. Quod ipsum quoq̄ statibus laicis graue, dānosum, ac intolerabile est. Quam ob rem Sa. Ro. Impe. Status laici reipub. Germanorum vtile, necessariumq̄ putauerūt, si omnia bona immobilia, soli, s. quæ posthac aliquo quocunq̄ tandem titulo a laicis ad ecclesiasticos peruenirēt, possent a laicis superiorib⁹, quorum ditioni prædia hæc subiecta forent, tandem ab ecclesiasticis redimi, lvi, atq̄ iusto precio vendicari, nō considerato, quicquid cōtra hoc priuilegiorū præterderent ecclesiastici.

QVOMODO EPISCOPI BONA HEREDITARIA ecclesiasticorum ad se trahere conentur.

Nec raro & illud factō contigit, q̄ quum personæ ecclesia 41
sticæ bona hæreditario titulo, a maioribus suis, vna cum cæteris cohæredibus, iure hæreditario sibi forte vsurparent, ac si dehinc intestati decessissent ecclesiastici, tum per episcoporum nonnullos sibiipsis bona illa hæreditaria laicorum vendicari ceperunt, non in mediocrem proximorum venientium ab intestato cognatorum perniciem ac iacturam. Quæ res ipsa quoq̄ laicis non ferēda, immo omnimodo onerosa, intolerabilisq̄ est.

QVO INGENIO BONA QVAEDAM LAICA quæ ecclesijs, aut alijs religiosis domibus certis pactionibus vendita sunt, vel hypothecata, di tioni Ecclesiasticæ subiugari conentur.

Ad hæc, si quando casu ita contingit, q̄ bona laica tempo 42
rali iurisdictioni subiecta, fructibus, redditibus, censibusue annuis ecclesijs, ac cæteris religiosis domibus legentur, vendantur, hypothecentur, aut quouis alio titulo tradantur, vel a laicis erga ecclesias ac monasteria annuo censu tributa

ria efficiantur, moliuntur ecclesiastici, talia prædia laica ex civili potestate ac ditione in ecclesiasticam transferre, atq; huic, utcumq; iniquo illicitoue conatui, Episcopi, ecclesiasticiq; patrocinantur prælati, tuenturq; rem longe iniquissimam, tantū abest, vt in hoc quemq; reuereantur ecclesiastici,

DE COLLATIONE BENEFICIORVM

Ecclesiasticorum iam primum fundatorum.

- 43 Item, quum beneficiū aliquod ecclesiasticū a laicis summe vel mediæ conditionis primum fundatur, dotaturq; tūc quidam episcoporum primam eius beneficij collationem sibi vsurpare nituntur, ac beneficij ipsius dotationem, fundationemue prius cōfirmare recusant, q̄ eorū intentionibus acquieuerint, qui beneficia ex suis censibus dotarunt, hoc est, fundatores & patroni secundum iura etiā Canonica collatores ordinarij.

DE CONFIRMATIONIBVS BENEFICIORVM Ecclesiasticorū, non necessarijs, atq; alijs id genus grauaminib⁹.

- 44 Præterea si quis nouā fundationem beneficij ecclesiastici fraternitatisue erigere, atq; eandem confirmandum petere velit, quanq; confirmationis huiusce, de iure ac æquitate minime indigeat. Nihilominus tamen fundatores beneficiorū præter modum, pecuniarū exactionibus, ad viuum vsq; ad grauantur, exugunturq; ac per Romanorum statuta, technas ac subtiles practicas, eo adiguntur, vt fundationes hæ omnes, quamuis minimi sint precij, necessario confirmentur. Quod ipsum non mediocri Germanorum laicorum est onus.

DE SVBSIDHS ET ALIIS ONERIBVS QVAE

- imponuntur ecclesiasticis, qui collatores habent laicos.
- 45 Deinceps, si quādo cōtingit, ecclesiasticā psonā a laico beneficio aliquo dotari, & Epō pro inuestura accipiēda presentari, tū Episcoporū in spiritualibus, vt vocant, vicarij, pro inuestura tantum erogant eris, presentatis illis, quantum cole